

BIBLIOTECA DIFERENȚELOR

*Ivan PILCHIN,
redactor-șef*

Suntem diferiți.

A fi diferit de Celălalt este un dat și un drept, asemănător dreptului la libertate sau la viață. Diferența presupune unicitate și irepetabilitate, autenticitate și originalitate. Conștientizarea diferenței și, cu atât mai mult, perceperea acesteia drept o valoare, nu este însă un lucru gratuit. Acceptarea Celuilalt, responsabilitatea, solidaritatea, unitatea și dialogul care rezultă din această deschidere sunt semne ale civilizației, ale culturii înalte, ale educației cu adevărat umaniste.

Biblioteca modernă este un loc ideal al întâlnirilor umane. Un spațiu al libertății prin care este posibilă valorificarea diferențelor și a diversității, cultivarea toleranței și a interconectării constructive.

În general, ideea unui spațiu prietenos presupune de la sine respectul față de alteritate. Persoana de la masa alăturată, participantul online la o lansare de carte, utilizatorul care lasă un comentariu pe rețelele sociale, cititorul acestei reviste – toți sunt alteritatea imanentă, diferența necesară pentru a constitui o comunitate inteligentă și inteligibilă.

Cine este cel de alături, cel cu care împărtășim, spre exemplu, oferta unei instituții infodocumentare, cel împreună cu care populăm același spațiu urban? Cine este alteritatea noastră imaginară, mentală și reală? Sunt întrebări tot mai actuale într-un secol nou în care e nevoie să învățăm coexistența (uneori de nevoie distanțată). Un secol în care identitatea și identificarea sunt tot mai mult la ordinea zilei.

Acest număr al revistei *BiblioPolis* am încercat să-l construim în jurul subiectelor legate de diferență, alteritate, Celălalt, a întâlnirii și comunicării umane, a unor confruntări dintre Eu și Altul.

Fără îndoială, tema alterității, a intersectării și a contactelor dintre culturi și mentalități a fost una dintre marile teme moștenite

de arta și gândirea contemporană din secolul trecut, cu tot ce s-a produs în el bun și rău. Iar unul dintre conceptele esențiale pe care l-am preluat de la secolul XX și l-am valorificat, a fost cel de *xenologie* (cunoașterea Străinului) care a avut un efect enorm asupra științei umaniste contemporane.

Nu există astăzi, probabil, vreun studiu serios de teorie culturală sau literară în care să fie ignorat subiectul alterității culturale, etnice, lingvistice, de gen etc. Putem doar să ne imaginăm, câte lucruri noi vor fi elucidate în domeniul biblioteconomic și în sociologia schimbului de date și informații, odată aplicată această grilă de investigație, câte beneficii poate avea activitatea bibliotecii, odată fiind conștientizată importanța promovării și implicării într-un dialog multicultural la nivel local sau global. Tema extraneului, astfel, nu este una pe care o bibliotecă publică o poate evita astăzi într-o lume globalizată, într-o lume în care Internetul a anihilat orice limite geografice și temporale. Omul-cititor, beneficiarul din toate timpurile al unei biblioteci (personale sau publice) este individul care învață, în primul rând, să accepte pe Celălalt. Altfel dezbateră, schimbul de argumente, concepte și ipoteze intelectuale, conviețuirea, în ultimă instanță, nu se poate produce.

Dimensiunea polifonică și multiculturală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este cea a oamenilor în dialog. Și acest număr al revistei *BiblioPolis* subliniază, încă o dată, acest fapt, invitând pe cititori să ducă exercițiul fascinației pentru Celălalt mai departe, să-l aprofundeze și să-l nuanțeze.